

OPINIA NR 41/2020
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 28 kwietnia 2020 r.

dla projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia programu pn. „Pomoc Dla Potrzebujących - Obiad za 5 zł dla Seniora i Dzieci” - druk nr 1166.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r. poz. 7074, z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się **negatywnie** projekt uchwały w sprawie przyjęcia programu pn. „Pomoc Dla Potrzebujących - Obiad za 5 zł dla Seniora i Dzieci”- druk nr 1166.

UZASADNIENIE

Projekt uchwały w sprawie przyjęcia programu pn. „Pomoc Dla Potrzebujących – Obiad za 5 zł dla Seniora i Dzieci” zgłoszony przez grupę Radnych Miasta Krakowa ma na celu wsparcie przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą w placówkach oświatowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków: żłobkach, przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych: samorządowych oraz niesamorządowych, uszkodzonych w wyniku epidemii koronawirusa, tj. agentów stołówek funkcjonujących w ww. placówkach.

Tematyka przedmiotowego projektu uchwały nie dotyczy żłobków samorządowych, gdyż żywienie dzieci jest tam zabezpieczone przez etatowych pracowników żłobków, którzy prowadzą stołówki i przygotowują posiłki dla dzieci.

Zapisy art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713) wskazują, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. uchwalanie programów gospodarczych. Przepisy te nie określają jednak minimalnych wymogów koniecznych do uchwalenia takiego programu dotyczących np. jego struktury, zawartości czy też ścieżki jego opracowania i uchwalenia. Nie oznacza to jednak, że obowiązuje w tym zakresie zupełna dowolność, a każde planowane przez samorząd przedsięwzięcie może być uchwalane jako program gospodarczy. Wynika to z orzecznictwa sądów administracyjnych np. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 7 listopada 2013 r. III SA/Gd 583/13, który wskazuje, iż przez program gospodarczy należy rozumieć zarówno pewne założenia, wytyczne, jak również plan zamierzonych czynności odnoszących się do sfery gospodarczo-ekonomicznej danej jednostki samorządu terytorialnego.

Zatem należy uznać, że program gospodarczy powinien przede wszystkim odnosić się do pewnego zestawu działań, a nie pojedynczych projektów czy inicjatyw. Taki warunek spełniają inne dokumenty przyjęte przez Radę Miasta Krakowa, jak np. Strategia Rozwoju Krakowa „Tu chce żyć. Kraków 2030” czy Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa.

Z uwagi na powyższe, przyjęcie programu gospodarczego powinno być poprzedzone m.in. diagnozą aktualnej sytuacji społecznej, gospodarczej itp. oraz powinny zostać na jej podstawie określone konkretne cele, wizja planowanej interwencji publicznej, zestaw działań, których podjęcie będzie przyczyniać się do realizacji przyjętego programu. Należy również określić sposób oraz system jego realizacji i monitorowania. Przedłożony projekt uchwały nie spełnia wyżej wymienionych założeń.

Przedmiotowy projekt programu gospodarczego zakłada ponadto, że dotację do posiłku może otrzymać przedsiębiorca: agent stołówki zarejestrowany w Krakowie i działający na terenie Krakowa, we wskazanych placówkach oświatowych – muszą zatem być spełnione obie przesłanki, co prowadzi do nierównego traktowania podmiotów gospodarczych i pominięcia tych firm, które prowadzą działalność gastronomiczną poza wymienionymi placówkami. W dokumencie brak również precyzyjnego uzasadnienia, dlaczego uczestnikami programu i wsparciem Gminy Miejskiej Kraków mają być objęci tylko wskazani przedsiębiorcy. To może prowadzić do braku zachowania konkurencyjności i faworyzowania konkretnej grupy podmiotów gospodarczych. Program skierowany jest zatem tylko do pewnej grupy przedsiębiorców prowadzących działalność gastronomiczną i dyskryminuje już i tak zawężoną grupę przedsiębiorców.

Odnosząc się do kwestii społecznych wskazanych w przedmiotowym projekcie uchwały, tj. wsparcia seniorów i dzieci przez możliwość zakupu obiadu za kwotę 5 zł nie stwierdzam celowości realizacji tej uchwały w zaproponowanym kształcie, gdyż Gmina Miejska Kraków realizuje na bieżąco działania pomocowe w zakresie dożywiania. Zasady przyznawania tej pomocy określa uchwała nr XCV/1425/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 15 stycznia 2014 r. w *sprawie przyjęcia programu osłonowego dotyczącego udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania (ze zm.)*. Zgodnie z jej zapisami pomoc w formie posiłku przysługuje dzieciom i osobom dorosłym po spełnieniu określonych w uchwale kryteriów dochodowych.

Pomoc, o której mowa w ww. uchwale Rady Miasta Krakowa (w tym na rzecz seniorów i dzieci) jest aktualnie - w czasie pandemii koronawirusa - nadal realizowana z zastrzeżeniem, że jeżeli dzieciom przyznane dotychczas były świadczenia w formie posiłków realizowanych w szkole/przedszkolu/żłobku - na okres zamknięcia placówek przyznawany jest zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności. Dla osób dorosłych zaś, posiłki nadal wydawane są przez podmioty (bary), z którymi zawarto umowy na realizację posiłków dla osób skierowanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, z tym ograniczeniem, że z uwagi na sytuację pandemii, posiłki wydawane są jedynie na wynos. Osoby najbardziej potrzebujące, mają zatem w dalszym ciągu zapewnioną pomoc zgodnie z przepisami wskazanej powyżej uchwały. Zatem pomoc, o której mowa w projekcie uchwały, jest już realizowana w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Brak zatem podstaw do powielania przedmiotowej pomocy.

Jednocześnie system pomocy społecznej nie przewiduje realizacji działań i świadczeń, o których mowa w projekcie uchwały wg druku 1166.

Istotnym jest tutaj, iż Gmina Miejska Kraków obejmuje wsparciem wszystkich mieszkańców Krakowa, w szczególności zaś tych, którzy są narażeni na szczególne ryzyko zakażenia koronawirusem: koordynuje akcje pomocy seniorom, osobom z niepełnosprawnościami, zaś osoby w trudnej sytuacji finansowej objęte są wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który wszystkim osobom potrzebującym udziela pomocy w formie zasiłków celowych na zakup żywności lub w formie gorącego posiłku.

Należy wskazać również, iż zgodnie z § 30 ust. 2 uchwały XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie *Statutu Miasta Krakowa* (ze zm.) do projektu uchwały projektodawca dołącza uzasadnienie zawierające także przewidywane skutki finansowe dla budżetu Miasta. Przedstawiony projekt nie zawiera tego elementu.

Podkreślenia wymaga także fakt, że proponowane zapisy przedmiotowej uchwały są niejednoznaczne i mało precyzyjne, brak jest zdefiniowania podstawowych pojęć np. dokładnej grupy beneficjentów programu – przedsiębiorców, seniorów czy dzieci. Niejasne są również inne pojęcia takie jak: *mniejszy obiad dla dziecka, większy dla seniora*, co w toku realizacji programu może prowadzić do nadużyć czy nieuczciwości. W projekcie uchwały nie został też wskazany system określania preferencji: komu i na jakich zasadach może być wydany obiad czy przyznana dotacja, w konsekwencji nieprecyzyjność zapisów powoduje możliwość nadużyć w praktycznym realizowaniu uchwały. Istotnym jest także, iż odbiorcami programu nie mogą być *dowolne osoby* (a tak zapisano w przedmiotowym projekcie) - muszą to być wyłącznie mieszkańcy Gminy Miejskiej Kraków.

Z uwagi na powyższe, w szczególności, iż przedmiotowy projekt uchwały dyskryminuje i dzieli wskazanych wyżej przedsiębiorców, nie spełnia on wymogów przewidzianych dla opracowywania gminnych programów gospodarczych oraz ze względu na brak możliwości zabezpieczenia finansowego proponowanego programu gospodarczego, projekt przedmiotowej uchwały opiniuję negatywnie.